

LUONNOS

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi auktorisoiduista teollisoikeusasiamiehistä annetun lain 6 §, 14 §, 16 § ja 20 § muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi lain auktorisoiduista teollisoikeusasiamiehistä sisältämää auktorisoinnin hakemis- ja myöntämismenettelyä siten, että nykytilan mukaisesta määräaikaista teollisoikeusasiamiesten auktorisoinnista luovutaan, ja auktorisointi säädetään olemaan voimassa toistaiseksi.

Lisäksi ehdotetaan, että teollisoikeusasiamieslautakunnalle tehty esitys varoituksen antamiseksi tai auktorisointiluvan peruuttamiseksi voidaan tehdä vain, jos asiassa on teollisoikeusasiamieslautakunnassa järjestetty suullinen käsittely.

Ehdotetaan myös muutettavaksi auktorisoiduista teollisoikeusasiamiehistä annetun lain muutoksenhakusäännöstä siten, että valittaminen markkinaoikeuden päätöksistä korkeimpaan hallinto-oikeuteen sanktioluonteisissa asioissa (varoituksen tai huomautuksen vuoksi tai mikäli auktorisointi on poistettu tai peruutettu) säädetään valituslupaa edellyttäväksi.

Lisäksi ehdotetaan päivitettäväksi lain auktorisoiduista teollisoikeusasiamiehistä sisältämät viittaukset hallintolainkäyttölakiin viittauksiksi lakiin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa.

Ehdotetut muutokset on tarkoitettu tulemaan voimaan syksyllä 2026.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
PERUSTELUT	3
1 Asian tausta ja valmistelu	3
1.1 Tausta	3
1.2 Valmistelu	3
2 Nykytila ja sen arviointi.....	4
2.1 Auktorisoinnin hakemis- ja myöntämismenettely.....	4
2.2 Muutoksenhaku korkeimpaan hallinto-oikeuteen	6
3 Tavoitteet	7
4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset	8
4.1 Keskeiset ehdotukset.....	8
4.2 Pääasialliset vaikutukset.....	8
5 Muut toteuttamisvaihtoehdot	9
5.1 Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset.....	9
5.1.1 Auktorisoinnin voimassaolo.....	9
5.1.2 Muutoksenhaku	10
5.1.2.1 Mahdolliset toteuttamisvaihtoehdot	10
5.2 Ulkomaiden lainsäädäntö ja muut ulkomailta käytetyt keinot	12
6 Lausuntopalaute.....	12
7 Säännöskohtaiset perustelut	12
8 Lakia alemman asteinen sääntely	14
9 Voimaantulo	14
10 Toimeenpano ja seuranta	14
11 Suhde muihin esityksiin.....	14
11.1 Esityksen riippuvuus muista esityksistä.....	14
11.2 Suhde talousarvioesitykseen	14
12 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys	14
LAKIEHDOTUS	17
Laki auktorisoiduista teollisoikeusasiamiehistä annetun lain muuttamisesta	17
LIITE	20
RINNAKKAISTEKSTI.....	20
Laki auktorisoiduista teollisoikeusasiamiehistä annetun lain muuttamisesta	20

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

1.1 Tausta

Laki auktorisoiduista teollisoikeusasiamiehistä (jäljempänä myös teollisoikeusasiamieslaki) tuli voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2014. Lain tavoitteena oli teollisoikeudellisten palveluiden laadun varmistaminen siten, että otettiin käyttöön auktorisointimenettely, jonka keskiössä on ammatillista osaamista mittaava asiamiestutkimus. Laissa suojattujen ammattinimikkeiden käyttö varattiin näin pelkästään auktorisoiduille teollisoikeusasiamiehille. Patentti- ja rekisterihallituksen yhteyteen sijoitettiin teollisoikeusasiamieslautakunta, joka vastaa kaikista auktorisointi- ja valvontamenettelyyn liittyvistä tehtävistä.

Työ- ja elinkeinoministeriö sai keväällä 2021 teollisoikeusasiamieslautakunnalta ehdotuksen muutoksiksi lakiin auktorisoiduista teollisoikeusasiamiehistä. Ehdotuksen mukaan auktorisoinnin määräaikaaisuudesta tulisi luopa ja auktorisoinnin tulisi olla voimassa toistaiseksi. Ehdotuksessa kannatettiin lisäksi auktorisointikokeen hylkäämispäätöstä koskevan muutoksenhaun siirtämistä nykyisten hallinto-oikeuksien sijaan joko Helsingin hallinto-oikeuteen tai vaihtoehtoisesti markkinaoikeuteen.

Työ- ja elinkeinoministeriö on lisäksi toteuttamiensa selvitysten pohjalta ottanut harkittavaksi tulisiko valitus markkinaoikeuden päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen auktorisoidun teollisoikeusasiamiehen saaman varoituksen tai huomautuksen vuoksi tai mikäli auktorisointi on poistettu tai peruutettu säätää valituslupaa edellyttäväksi.

Työ- ja elinkeinoministeriön toteuttamissa selvittelyissä on niin ikään käynyt ilmi, että Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeudenmukaista oikeudenkäyntiä koskevan oikeuskäytännön perusteella teollisoikeusasiamieslautakunnan olisi syytä järjestää suullinen kuuleminen käsitellessään teollisoikeusasiamiehelle esitettävää niin sanottua sanktioluonteista asiaa.

Lisäksi lain auktorisoiduista teollisoikeusasiamiehistä sisältämät vanhentuneet viittaukset hallintolainkäyttölakiin on syytä muuttaa viittauksiksi lakiin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa. Hallintolainkäyttölaki (586/1996) muuttui laiksi oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 1. tammikuuta 2020.

1.2 Valmistelu

Hallituksen esitys on valmisteltu virkatyönä työ- ja elinkeinoministeriössä. Valmistelussa on kuultu asian kannalta keskeisiä ministeriöitä ja viranomaisia.

Virallista työryhmää säädöshankkeelle ei asetettu muutostarpeiden vähyyden vuoksi. Esitysluonnosta on käsitelty valtioneuvoston teollisoikeusasiamiestyöryhmässä 16.2.2026. Silloinen esitys ei kuitenkaan pitänyt sisällään korkeimman hallinto-oikeuden valitusluvanvaraisuusehdotusta eikä ehdotusta suullisen kuulemisen järjestämisvelvollisuudesta lautakunnassa, mikäli tehdään esitys varoituksesta tai teollisoikeusasiamiehen luvan peruuttamisesta.

Esityksestä järjestettiin lausuntokierros ajalla 22.4.2026–xx. Lausunnot pyydettiin antamaan lausuntopalvelu.fi:n kautta. Saadusta lausuntopalautteesta on koottu yhteenveto, joka on luettavissa tämän esityksen jaksossa XX. Lausuntoyhteenveto löytyy kokonaisuudessaan asian hankesivustolta, jonne on viety myös yksittäiset lausunnot.

Hallituksen esityksen valmisteluasiakirjat ovat julkisessa palvelussa osoitteessa valtioneuvosto.fi/hankkeet tunnuksella [TEM009:00/2026](https://www.valtioneuvosto.fi/hankkeet/TEM009:00/2026).

2 Nykytila ja sen arviointi

2.1 Auktorisoinnin hakemis- ja myöntämismenettely

Lain auktorisoiduista teollisoikeusasiamiehistä 6 § sisältää säädökset auktorisoinnin hakemis- ja myöntämismenettelystä. Auktorisointia koskeva hakemus tehdään teollisoikeusasiamieslautakunnalle. Auktorisointi osoittaa laillista pätevyyttä suorittaa teollisoikeusasiamiehen tehtäviä. Mikäli hakija täyttää lain 5 §:ssä säädetyt kelpoisuusvaatimukset, teollisoikeusasiamieslautakunnan on myönnettävä auktorisointi. Lain 6 §:n 3 momentin mukaan auktorisoinnista annetaan todistus.

Auktorisointi myönnetään voimassa olevan lain mukaan viideksi vuodeksi, ja sitä jatketaan viisi vuotta kerrallaan, jos hakija täyttää edelleen 5 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa säädetyt vaatimukset ja osoittaa auktorisoinnin voimassa ollessa toimineensa auktorisoidun asiamiehen tehtävissä. Auktorisoinnin jatkamista koskevassa ilmoituksessa on annettava selvitys siitä, että 5 §:n 1 momentissa tarkoitetut vaatimukset täyttyvät edelleen. Ilmoitus on toimitettava teollisoikeusasiamieslautakunnalle aikaisintaan kuusi ja viimeistään kolme kuukautta ennen auktorisoinnin voimassaoloajan päättymistä.

Auktorisoinnin määräaikaaisuudelle ei löydy laista tai sen esitöistä varsinaisia perusteita. Tarkoituksena on ilmeisesti ollut, että teollisoikeusasiamiesrekisterissä ei olisi asiamiehiä, jotka eivät tosiasiallisesti hoida asiamiestehtäviä.

Auktorisoinnin jatkamisilmoituksen tekeminen 3–6 kuukautta ennen auktorisoinnin päättymistä on alalla noudatettaviin käytäntöihin verrattuna menettelynä erikoinen. Teollisoikeusjärjestelmässä sinänsä noudatetaan useita määräaikoja, kuten vuosittaiset patenttien vuosimaksut tai tavaramerkin uudistaminen kymmenen vuoden välein. Tällaisissa määräajoissa on kuitenkin riittävää, että toimi suoritetaan määräaikaan mennessä ja usein sen voi suorittaa lisämaksusta myös tietyn ajan määräajan jälkeen. Teollisoikeusasiamieslain 6 §:n auktorisoinnin jatkamisilmoitukseen liittyvän 3–6 kuukauden aikaikkunan tarkoitus lienee ollut, että teollisoikeusasiamieslautakunnalla on riittävästi aikaa vahvistaa auktorisoinnin jatkamiset ennen auktorisoinnin päättymistä. Teollisoikeusasiamieslautakunnan mukaan ilmoitusmenettely on kuitenkin osoittautunut työlääksi ja ilmoitusvelvollisuutta koskeva aikaikkuna hankalaksi. Lautakunnan mukaan edellä mainittu rajattu 3–6 kuukauden aikaikkuna voi johtaa epätarkoituksenmukaisiin tilanteisiin, kuten esimerkiksi kysymykseen siitä tulisiko tilanteessa, jossa ilmoitus on tehty kuukausi ennen auktorisoinnin päättymistä, ilmoitus hylätä ja auktorisointi poistaa, vaikka muut auktorisoinnin jatkamisedellytykset täytyisivät.

Auktorisoiduista teollisoikeusasiamiehistä annetun lain 14 §:n 2 momentin mukaan, mikäli asiamiehen auktorisointi on poistettu 1 momentin 2 tai 3 kohdan nojalla, auktorisointi voidaan palauttaa pyynnöstä edellyttäen, että hakija täyttää edelleen 5 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa säädetyt vaatimukset. Auktorisoinnin palauttaminen edellyttää lisäksi, että hakija toimii edelleen asiamiehen tehtävissä. Tämän säännöksen nojalla teollisoikeusasiamieslautakunta on käytännössä jatkanut auktorisointeja, joita koskeva jatkohakemus oli tehty liian myöhään.

Auktorisointia on mahdollista hakemuksesta jatkaa viisi vuotta kerrallaan, eikä jatkamiskertoja ole lukumäärältään rajoitettu. Auktorisoinnin jatkamista hakeva henkilö ei saa olla konkurssissa eikä hänen toimintakelpoisuuttaan saa olla rajoitettu. Hakijan on lisäksi täytettävä edelleen luottavuuden vaatimus. Lisäksi hakijan on pystyttävä osoittamaan toimineensa auktorisoidun

asiamiehen tehtävissä auktorisoinnin voimassa ollessa. Näiden edellytysten täytyessä teollisoikeusasiamieslautakunnan on jatkettava auktorisointia.

Eurooppapatenttiasiamiesten, luvan saaneiden oikeudenkäyntiavustajien sekä asianajajien oikeudet myönnetään ja ne ovat voimassa toistaiseksi. Tässä mielessä lain auktorisoiduista teollisoikeusasiamiehistä 6 §:n mukainen teollisoikeusasiamiesten auktorisoinnin määräaikaisuus on poikkeus.

Kaikkiin edellä mainittuihin järjestelmiin liittyy vuotuiset jäsenmaksut tai valvontamaksut, joiden maksamisen laiminlyönti voi johtaa rekisteristä tai jäsenluettelosta poistamiseen tai luvan peruuttamiseen.

2.2 Varoituksen ja auktorisoinnin peruuttamisen käsittely teollisoikeusasiamieslautakunnassa

Teollisoikeusasiamieslain 15 ja 16 §:ssä säädetään varoituksesta ja huomautuksesta teollisoikeusasiamiehelle sekä auktorisoinnin peruuttamisesta. Varoitus voidaan antaa, jos auktorisoitu teollisoikeusasiamies on menetellyt huolimattomuudesta tai varomattomuudesta teollisoikeusasiamieslain säännösten vastaisesti tai rikkonut muutoin auktorisoidun asiamiehen velvollisuuksiaan. Lautakunnan tulee peruuttaa auktorisointi, jos asiamies menettelee tehtävissään epärehellisesti tai muutoin tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta toimii säännösten vastaisesti; on annettusta varoituksesta huolimatta jatkanut asiamiehen velvollisuuksien rikkomista, tai ei enää täytä teollisoikeusasiamieslain 5 §:n kelpoisuusvaatimuksia.

Voimassa oleva laki auktorisoiduista teollisoikeusasiamiehistä ei sisällä säädöksiä siitä, millä tavalla varoituksen antaminen tai auktorisoinnin peruuttaminen tulee toteuttaa prosessuaalisesti. Kuitenkin sekä laki asianajajista että laki luvansaaneista oikeudenkäyntiavustajista sisältävät tarkat säännökset siitä, miten asianajajan ja luvansaaneiden oikeudenkäyntiavustajien niin sanottu valvonta-asiat tulee käsitellä. Asianajajalain 7 d §:n mukaan valvonta-asiat käsitellään valvontalautakunnan jaostossa tai täysistunnossa, kuitenkin niin, että asianajajayhdistyksestä erottamisesta ja seuraamusmaksun määräämisestä päättää aina täysistunto. Menettely valvonta-asiaa käsiteltäessä on lähtökohtaisesti kirjallinen. Asianajajayhdistyksestä voidaan kuitenkin erottaa tai seuraamusmaksu määrätä vain, jos asiassa on järjestetty suullinen käsittely. Valvontalautakunta tai jaosto voi muulloinkin järjestää suullisen käsittelyn. Asianajaja ja kantelija on kutsuttava suulliseen käsittelyyn.

Asianajajalle on myös varattava tilaisuus tulla kuulluksi ennen asian ratkaisua. Asianajajan tulee antaa häneltä pyydyt tiedot ja selvitykset avoimesti ja totuudenmukaisesti. Kantelijalle on varattava tilaisuus lausua asianajajan antaman vastauksen johdosta. Lautakunnan ja jaoston on muutoinkin huolehdittava siitä, että asia tulee riittävästi selvitettyksi.

Laissa luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista menettely valvontalautakunnassa valvonta-asiaa käsiteltäessä on kirjallinen, mutta esitys oikeudenkäyntiavustajalautakunnalle luvan peruuttamiseksi tai seuraamusmaksun määräämiseksi voidaan tehdä vain, jos asiassa on valvontalautakunnassa järjestetty suullinen käsittely. Valvontalautakunta voi myös muulloin järjestää suullisen käsittelyn. Luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, jota valvonta-asia koskee, ja kantelija on kutsuttava suulliseen käsittelyyn. Valvontalautakunnan on varattava asianosaiselle luvan saaneelle oikeudenkäyntiavustajalle tilaisuus tulla kuulluksi ennen asian ratkaisua. Valvontalautakunnan on myös varattava kantelijalle tilaisuus lausua oikeudenkäyntiavustajan antaman vastauksen johdosta ja muutenkin huolehdittava siitä, että asia tulee riittävästi selvitettyksi.

Edellä mainittujen lakien suullista käsittelyä koskevat säädökset perustuvat Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen (EIT) ratkaisukäytäntöön, joka tulee huomioida myös tässä hallituksen esityksessä.

Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artiklassa määrätään oikeudesta oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin. Sen mukaan jokaisella on oikeus kohtuullisen ajan kuluessa oikeudenmukaiseen ja julkiseen oikeudenkäyntiin laillisesti perustetussa riippumattomassa ja puolueettomassa tuomioistuimessa silloin, kun päätetään hänen oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan.

Vaikkei suullinen käsittelyn järjestäminen ole välttämättä tarpeen aivan kaikissa oikeustapauksissa, esimerkiksi oikeustapauksessa *Cöc v. Turkey* vuodelta 2002, jossa asianosaisen valitus korvauksesta palvelusuhteeseen liittyen hylättiin kansallisissa tuomioistuimissa ilman, että suullista istuntoa järjestettiin, EIT katsoi, että suullisen käsittelyn puuttuminen rajoitti valittajan oikeuksia. EIT:n mukaan myös siviiliasioissa oikeudenmukainen oikeudenkäynti edellyttää lähtökohtaisesti mahdollisuutta henkilökohtaiseen kuulemiseen. Kyseinen tuomio on vahvistanut Euroopan neuvoston jäsenvaltioiden velvollisuutta varmistaa, että oikeudenkäynnit ovat sekä julkisia että osallistavia.

Myös Euroopan neuvoston lokakuussa 2000 antaman suosituksen (Recommendation No. R(2000)21) mukaan kurinpidollisen menettelyn tulee täyttää Euroopan ihmisoikeussopimuksen määräykset ja periaatteet.

Edellä mainituista syistä katsotaan tarpeelliseksi säätää asianosaisen mahdollisuudesta suulliseen kuulemiseen mikäli tälle aiotaan esittää teollisoikeusasiamieslain 15 §:ssä tarkoitettu varoitus tai 16 §:ssä tarkoitettu auktorisoinnin peruuttaminen.

2.3 Muutoksenhaku korkeimpaan hallinto-oikeuteen

Teollisoikeusasiamieslain 20 §:n mukaan teollisoikeusasiamieslautakunnan tekemään päätökseen, jolla asiamiestutkintoon osallistuminen evätään, asiamiestutkinnon suorittaminen hylätään tai hakemus auktorisoinnin myöntämiseksi tai ilmoitus auktorisoinnin jatkamisesta hylätään saa hakea muutosta teollisoikeusasiamieslautakunnalta. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Myös patentti- ja rekisterihallituksen valvontamaksua koskevaan oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Lähtökohtaisesti valittaminen teollisoikeusasiamieslautakunnan tekemistä päätöksistä korkeimpaan oikeusasteeseen edellyttää näin ollen valituslupaa.

Varoitusta tai huomautusta tai auktorisoinnin poistamista tai peruuttamista koskevaan markkinaoikeuden päätökseen saa kuitenkin nykyisen teollisoikeusasiamieslain 20 §:n mukaan hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen ilman valituslupaa. Lakia koskevassa hallituksen esityksessä on tätä poikkeusta valitusluvanvaraisuudesta perusteltu hyvin lyhyesti oikeusturvasyillä.

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt 15.12. 2023 päivätyssä lausuntopyynnössään korkeimmalta hallinto-oikeudelta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eräiden työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan muutoksenhakusäännösten muuttamisesta. Lausuntopyyntö koski myös auktorisoiduista teollisoikeusasiamiehistä annettuun lakiin sisältyviä säädöksiä auktorisoinnin poistamisesta (14 §), auktorisoidulle asiamiehelle annettavasta varoituksesta ja huomautuksesta (15 §) ja auktorisoinnin peruuttamisesta (16 §). Kyseiset

teollisoikeusasiamieslautakunnan päätökset voi saattaa valituksella markkinaoikeuden tutkittaviksi, eikä niistä valittaminen korkeimpaan oikeuteen edellytä voimassa olevan lainsäädännön mukaan valituslupaa.

Korkein hallinto-oikeus on työ- ja elinkeinoministeriölle 26.1.2024 toimittamassaan lausunnossa kuitenkin katsonut, etteivät oikeusturvanäkökohdat edellytä muutoksenhakuoikeutta markkinaoikeuden auktorisoinnin poistamista, auktorisoidun asiamiehen saamaa varoitusta tai huomautusta tai auktorisoinnin peruuttamista koskevasta päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen ilman valituslupaa. Myös useisiin muihin lakeihin sisältyy säännöksiä vastaavan kaltaisesta luvan tai rekisteröinnin peruuttamisesta kuin mistä auktorisoiduista teollisoikeusasiamiehistä annetussa laissa on kysymys. Muutoksenhaku on yleensä järjestetty siten, että viranomaisen päätöksestä valitetaan hallinto-oikeuteen ja hallinto-oikeuden päätöksestä valittaminen korkeimpaan hallinto-oikeuteen edellyttää valitusluvan myöntämistä. Korkein hallinto-oikeus katsoo, ettei auktorisoiduista teollisoikeusasiamiehistä annetun lain muutoksenhaku säännöksen kohdalla ole perusteita poiketa lähtökohdasta, jonka mukaan valittaminen korkeimpaan hallinto-oikeuteen hallintotuomioistuimen päätöksestä edellyttää valitusluvan myöntämistä.

Työ- ja elinkeinoministeriö on arvioinut nykyisen auktorisoinnin poistamista, auktorisoidun asiamiehen saamaa varoitusta tai huomautusta tai auktorisoinnin peruuttamista koskevan muutoksenhaku säännön tarkoituksenmukaisuutta. Työ- ja elinkeinoministeriö yhtyy korkeimman hallinto-oikeuden näkemykseen siitä, että yhdenvertaisen kohtelun vaatimus edellyttää, että valitusoikeus samankaltaisissa asioissa on turvattu yhtenäisin säännöksin, jollei poikkeavaan sääntelyyn ole erityisiä perusteita. Valittaminen markkinaoikeuden päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen teollisoikeusasiamieslain alaisissa sanktioluonteisissa asioissa on näin ollen perusteltua säätää valitusluvanvaraiseksi.

3 Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on muuttaa teollisoikeudellisten asiamiesten auktorisointi Suomessa toistaiseksi voimassa olevaksi. Tämä vastaa eurooppapatenttiasiamiesten, luvan saaneiden oikeudenkäyntiavustajien sekä asianajajien oikeuksien voimassaoloa. Esimerkiksi Suomen asianajajaliiton jäsenyys ei vaadi määrääjain tehtävää ilmoitusta, vaan velvollisuuden huolehtia, että jäsenyyden edellytykset ovat jatkuvasti olemassa, sekä vuosittaisten jäsen- ja valvontamaksujen maksamista. Auktorisoinnin voimassaolo toistaiseksi vähentäisi teollisoikeudellisille asiamiehille ja teollisoikeusasiamieslautakunnalle auktorisointien jatkamisesta aiheutuvaa työtä.

Tavoitteena on myös saattaa teollisoikeusasiamieslaki vastaamaan Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen (EIT) oikeuskäytäntöä koskien Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artiklaa oikeudenmukaisesta oikeudenkäynnistä. Tavoite toteutettaisiin säätämällä velvollisuudesta järjestää suullisen käsittelyn siinä tapauksessa, että teollisoikeusasiamiehelle esitetään varoitusta tai auktorisoinnin peruuttamista.

Esityksen tavoitteena on niin ikään säätää teollisoikeusasiamieslautakunnan sanktioluonteisista asioista valittaminen korkeimpaan hallinto-oikeuteen valitusluvan alaiseksi ja yhdenmukaistaa näin ollen kaikista teollisoikeusasiamieslautakunnan asioista valittaminen valitusluvanvaraiseksi. Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) laajensi valituslupajärjestelmän kattamaan lähes kaikki asiaryhmät. Näin ylin hallintotuomioistuin voi toimia mahdollisimman tehokkaasti ennakkopäätöstuomioistuimena, joka ratkaisee viimeisenä astena hallintopäätösten lainmukaisuuden.

Lisäksi esityksen tavoitteena on päivittää auktorisoiduista teollisoikeusasiamiehistä annetun lain vanhentunut viittaus hallintolainkäyttölakiin viittaukseksi lakiin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa.

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

4.1 Keskeiset ehdotukset

Esitetään, että auktorisoinnin jatkamismenettelystä luovuttaisiin ja auktorisointi olisi voimassa toistaiseksi. Auktorisointi voidaan poistaa joko asiamiehen pyynnöstä tai lautakunnan toimesta laissa eritellyn edellytyksin.

Esitetään myös, että teollisoikeusasiamieslautakunnalle tehty esitys varoituksen antamiseksi tai auktorisointiluvan peruuttamiseksi voidaan tehdä vain, jos asiassa on teollisoikeusasiamieslautakunnassa järjestetty suullinen käsittely.

Lisäksi auktorisoiduista teollisoikeusasiamiehistä annetun lain sanktioluonteisista seuraamuksista valittaminen korkeimpaan hallinto-oikeuteen esitetään säädettäväksi valituslupaa edellyttäväksi. Näin yhdenmukaistettaisiin kaikki lain auktorisoiduista teollisoikeusasiamiehistä kattamat valitusasiat valitusluvanvaraisiksi.

Esitetään myös muutettaviksi lain auktorisoiduista teollisoikeusasiamiehistä sisältämät vanhentuneet viittaukset hallintolainkäyttölakiin viittauksiksi lakiin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa.

4.2 Pääasialliset vaikutukset

Valtiontaloudelliset vaikutukset ja vaikutukset viranomaisten toimintaan

Auktorisointien uusimisesta luopuminen poistaisi teollisoikeusasiamieslautakunnalle auktorisointien uusimisesta aiheutuvan hallinnollisen rasitteen. Auktorisoinnin voimassaolon muuttaminen toistaiseksi voimassa olevaksi tarkoittaisi näin ollen sääntelyn yksinkertaistamista ja purkamista.

Velvollisuus järjestää suullinen kuuleminen silloin, kun lautakunnassa käsitellään teollisoikeusasiamieslain niin sanottuja sanktioluonteisia seuraamuksia eli varoitusta teollisoikeusasiamiehelle tai auktorisoinnin peruuttamista, saattaisi teollisoikeusasiamieslain sanktioluonteiset säännökset vastaamaan jäsenvaltioita velvoittavaa Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen ratkaisukäytäntöä.

Auktorisoituja teollisoikeusasiamiehiä koskevan lain kattamien kaikkien markkinaoikeuden päätösten valitusluvanvaraisuus nopeuttaisi asioiden ratkaisemista korkeimmassa hallinto-oikeudessa ja vapauttaisi resursseja niiden asioiden käsittelyyn, joille on myönnetty valituslupa ja joiden voidaan näin ollen olettaa sisältävän merkittäviä puutteita.

Lain auktorisoiduista teollisoikeusasiamiehistä sisältämien vanhentuneiden hallintolainkäyttölaki-viittausten muuttaminen laiksi oikeudenkäynnistä hallintoasioissa sekä korkeimman hallinto-oikeuden valitustien valitusluvanvaraisuus on säädöshuoltoa.

Vaikutukset teollisoikeudellisia palveluita tarjoaville yrityksille ja asiamiehille

Sääntelyn yksinkertaistaminen ja sujuvoittaminen auktorisointien uusimisesta luopumalla sekä terminologiaa päivittämällä vähentäisi teollisoikeudellisia palveluita tarjoavien asiamiesten ja yritysten työmäärää, vapauttaen näiden resursseja muihin tehtäviin.

Velvollisuus järjestää suullinen kuuleminen silloin, kun lautakunnassa käsitellään teollisoikeusasiamieslain niin sanottuja sanktioluonteisia seuraamuksia parantaisi teollisoikeusasiamiesten oikeusturvaa.

Markkinaoikeuden sanktioluonteisia seuraamuksia koskevista päätöksistä valittamisen säätämisen valitusluvanvaraiseksi säästäisi teollisoikeudellisia palveluita tarjoavien yritysten ja asiamiesten sellaisiin KHO-valitukseen kuluvaan aikaan ja resursseja, joilla ei ole menestymismahdollisuuksia.

Yhteiskunnalliset vaikutukset

Auktorisointien uusimisesta luopuminen tekisi teollisoikeudellisia asiamiehiä koskevasta lainsäädännöstä ymmärrettävämpää ja sujuvampaa ja sen täytäntöönpanosta tehokkaampaa.

Suullisesta käsittelystä säätäminen siinä tapauksessa, että teollisoikeusasiamieslautakunta esittää varoituksen antamista tai teollisoikeusasiamiehen auktorisointiluvan peruuttamista paitsi parantaisi asiaosaisen oikeusturvaa saattaisi teollisoikeusasiamieslautakuntaa koskevan lainsäädännön vastaamaan kansainvälisiä ihmisoikeusvelvoitteita.

Asiamiestutkinnon hylkäämispäätöksistä valittamisen säätämisen valitusluvanvaraiseksi yhdenmukaistaisi muutoksenhaun korkeimpaan oikeusasteeseen. Muutoksenhaku on lähtökohtaisesti järjestetty niin, että viranomaisen päätöksestä valitetaan hallinto-oikeuteen ja hallinto-oikeuden päätöksestä valittaminen edellyttää valituslupaa. Ehdotettu muutos toteuttaisi yhdenvertaisen kohtelun tuomioistuimissa, sillä valitusoikeus samankaltaisissa asioissa olisi turvattu yhtenäisin säännöksin. Lisäksi ehdotus vapauttaisi korkeimman hallinto-oikeuden resurssien keskittämisen sellaisten asioiden ratkaisemiseen, joiden kohdalla ensimmäisen oikeusasteen ratkaisu on ollut virheellinen. Ehdotettu muutos vähentäisi myös oikeudenkäyntien pituutta ja kustannuksia.

5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

5.1 Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset

5.1.1 Auktorisoinnin voimassaolo

Auktorisoinnin voimassaolon osalta vaihtoehdoina on nykyinen asiantila tai lautakunnan ehdottama auktorisoinnin voimassaolo toistaiseksi.

Lain auktorisoiduista teollisoikeusasiamiehistä esitöissä ei ole tuotu esiin seikkoja, jotka ovat johtaneet auktorisoinnin säätämiseen määräaikaiseksi. Hallituksen esityksen kirjauksista on kuitenkin pääteltävissä, että jatkamismenettelyllä on haluttu turvata auktorisoitujen asiamiesten valvonta. Auktorisointia on tällä hetkellä mahdollista hakemuksesta jatkaa viisi vuotta kerrallaan, eikä jatkamiskertoja ole lukumäärältään rajoitettu. Auktorisoinnin jatkamisen edellytyksenä on, että hakija täyttää edelleen 5 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa säädetyt edellytykset.

Auktorisoidut asiamiehet suorittavat vuosittain 250 euron valvontamaksun. Jos valvontamaksua ei suoriteta, lautakunta poistaa auktorisoinnin. Teollisoikeusasiamieslautakunta katsoi työ- ja

elinkeinoministeriölle vuonna 2021 toimittamassaan ehdotuksessa, että vuosittainen valvontamaksu olisi riittävä keino huolehtia siitä, ettei asiamiesrekisterissä ole ainakaan merkittävässä määrin sellaisia asiamiehiä, jotka eivät tosiasiallisesti hoida asiamiestehtäviä.

Vaihtoehtoinen nykyisen auktorisointien uusimismenettelyn jatkuminen aiheuttaa asiamiehille ja teollisoikeusasiamieslautakunnalle aikaan ja muihin resursseihin liittyviä kustannuksia.

5.1.2 Muutoksenhaku

Teollisoikeusasiamieslautakunnan työ- ja elinkeinoministeriölle toimittama ehdotus muutoksiksi lakiin auktorisoiduista teollisoikeusasiamiehistä koski auktorisoinnin voimassaolon määräaikaisuuden lisäksi muutoksenhakua asiamiestutkinnon hylkäämistä koskevissa valitusasioissa.

Nykyisessä järjestelmässä valitus asiamiestutkintoa koskevasta teollisoikeusasiamieslautakunnan oikaisupäätöksestä on tehtävä sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä asiamiestutkintoon osallistuneen ja asiamiestutkinnon arvioinnista oikaisupäätöksen tehneen valittajan kotikunta on.

Muutoksenhaun osalta teollisoikeusasiamieslautakunta on työ- ja elinkeinoministeriölle toimittamassaan ehdotuksessa kiinnittänyt huomiota tilanteeseen, jossa samaa asiamiestutkintoa ja samaa kysymystäkin koskevat valitukset ovat saattaneet ohjautua eri hallinto-oikeuksiin. Tällöin vaarana on lautakunnan mukaan voinut olla, että eri hallinto-oikeudet antavat keskenään ristiriitaisia ratkaisuja, jolloin asiamiestutkintoon osallistuvien henkilöiden yhdenvertaisuus saattaa vaarantua. Teollisoikeusasiamieslautakunta on työ- ja elinkeinoministeriölle toimittamassaan ehdotuksessa myös ilmaissut huolensa teollisoikeudellisen asiantuntemuksen puuttumisesta eri hallinto-oikeuksista. Lautakunta on katsonut, että osallistujien yhdenvertaisen kohtelun turvaamiseksi ja mahdollisimman korkeatasoisen ammatillisen osaamisen varmistamiseksi olisi perusteltua keskittää asiamiestutkintoa koskevien valitusasioiden käsittely joko Helsingin hallinto-oikeuteen tai vaihtoehtoisesti markkinaoikeuteen, joka erityistuomioistuimena käsittelee teollisoikeudellisia asioita.

Asiamiestutkinto on valtakunnallinen tutkinto, jolla siihen osallistuva pyrkii osoittamaan ammatillisen osaamisensa teollisoikeudellisten toimeksiantojen hoitamisessa tullakseen hyväksytyksi auktorisoituna asiamiehenä. Auktorisoidulla asiamiehellä on oikeus käyttää auktorisoiduista teollisoikeusasiamiehistä annetun lain mukaisia ammattinimikkeitä. Tutkinto käsittää yhteisen osan sekä tavaramerkkiä, mallioikeutta ja patenttioikeutta koskevat alakohtaiset osat. Hyväksytysti suoritetun tutkinnon lisäksi auktorisointi edellyttää muiden laissa säädettyjen edellytysten täyttymistä.

Asiamiestutkinnon hylkäämistä koskevat valitukset perustuvat yleensä asiamiestutkinnon kysymysten perusteisiin ja tulkintaan, arviointiperusteisiin ja pisteytykseen.

5.1.2.1 Mahdolliset toteuttamisvaihtoehdot

Valitustie Helsingin hallinto-oikeuteen

Helsingin hallinto-oikeus on auktorisoiduista teollisoikeusasiamiehistä annetun lain 20 §:n 2 momentin mukaan toimivaltainen tuomioistuin, kun valitetaan Patentti- ja rekisterihallituksen valvontamaksua koskevasta oikaisupäätöksestä.

Asiamiestutkinnon hylkäämisestä on tähän mennessä tehty vain yksittäisiä valituksia joinakin vuosina. Saatujen kokemusten perusteella ei ole odotettavissa, että tulevina vuosinakaan valitusten määrä tulisi olemaan merkittävä. Eri hallinto-oikeudet käsittelevät yliopistojen eri tiedekuntien pääsykokeiden arvostelua koskevia valituksia muun muassa mallivastausten avulla. Teollisoikeusasiamieslautakunta laatii teollisoikeusasiamieskokeen kysymyksistä mallivastaukset, jotka ovat tuomioistuinten käytettävissä arvioinnin perustana. Tuomioistuin voi myös tarvittaessa kuulla asiantuntijoita, mikäli asian ratkaiseminen vaatii erityistä ammatillista asiantuntemusta.

Tällä hetkellä voimassa oleva yleinen toimivaltasääntely, jonka mukaan asiamiestutkinnosta tehty valitus käsitellään valittajan hallintotuomioistuinpiirissä palvelee hallinto-oikeuksien tasaista työnjakoa. Hallinto-oikeuksien osalta pyrkimyksenä on ollut nimenomaan eri hallinto-oikeuksien tasavahva kehittäminen ja asioiden hajauttaminen keskittämisen sijaan. Toisaalta teollisoikeudellisessa asiaryhmässä valitusmäärät ovat olleet niin vähäisiä, ettei keskittämällä todennäköisesti olisi juurikaan vaikutuksia – positiivisia tai negatiivisia - hallinto-oikeuksien tasapainoiseen alueelliseen kehittämiseen.

Lisäksi uusi oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 11 § koskee asiakokonaisuuden yhdessä käsittelemistä hallinto-oikeudessa ja mahdollistaa samaan asiakokonaisuuteen kuuluvien asioiden käsittelyn yhdessä ja samassa hallinto-oikeudessa. Ko. pykälällä pystyttäisiin tarvittaessa vastaamaan lautakunnan työ- ja elinkeinoministeriölle lausunnossaan esiin tuomaan ongelmaan, jonka mukaan eri hallintotuomioistuimet saattaisivat päätyä samassa asiassa eri ratkaisuun. Siirto tapahtuu viran puolesta, mikäli hallinto-oikeudet niin keskenään sopivat.

Valitustie markkinaoikeuteen

Teollisoikeusasiamieslautakunta on lausunnossaan esittänyt vaihtoehtona valituksille Helsingin hallinto-oikeuteen valitustien muuttamista markkinaoikeuteen. Markkinaoikeus on erityistuomioistuin, joka käsittelee teollis- ja tekijänoikeusasioiden lisäksi kilpailu- ja kuluttaja-asioita sekä julkisia hankintoja. Immateriaalioikeudellinen osaaminen on siten keskittynyt markkinaoikeuteen. Markkinaoikeuden ratkaisuista teollisoikeudellisissa valitusasioissa voidaan laissa tarkemmin säädetyillä edellytyksillä valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen ja riita- ja hakemusasioissa korkeimpaan oikeuteen.

Tuomioistuinmaksut hallinto-oikeuksissa ja markkinaoikeudessa kuitenkin eroavat monilta osin toisistaan. Maksu on eri suuruinen, eikä markkinaoikeudessa asiansa voittanut vapaudu maksusta, toisin kuin hallinto-oikeudessa. Työ- ja elinkeinoministeriön toteuttamissa selvityksissä on käynyt alustavasti ilmi, että asiamieskokeen hylkäämistä koskevat valitukset rinnastuisivat todennäköisesti pikemminkin markkinaoikeudessa käsiteltäviin valitusasioihin kuin hakemusasioihin, jolloin oikeudenkäyntimaksu markkinaoikeudessa asiamiestutkinnon hylkäämistä koskevassa valitusasiassa olisi nykyisten säännösten perusteella 610 euroa. Tämä olisi huomattavasti korkeampi kuin tämänhetkinen hallinto-oikeuden maksu. Mahdollisessa jatkovalituksessa korkeimpaan hallinto-oikeuteen markkinaoikeudessa asiansa voittanut taho ei myöskään vapaudu maksusta, kun taas jatkovalituksessa hallinto-oikeuteen asiansa voittanut vapautuu maksusta. Mikäli tuomioistuinlinja vaihdettaisiin hallinto-oikeuksista markkinaoikeuteen, maksut määräytyisivät valitun tuomioistuinlinjan mukaan. Tämä tarkoittaisi hakijalle koituvien tuomioistuinmaksujen merkittävää korotusta. Asiansa markkinaoikeudessa voittanut ei myöskään vapautuisi maksusta.

Lisäksi valitustien muuttamista koskevan ehdotuksen toteuttaminen edellyttäisi markkinaoikeuslain muuttamista.

Yllä mainitun nojalla ei ole ilmennyt riittäviä perusteita asiamiestutkinnon hylkäämistä koskevien valitusasioiden keksittämiseen Helsingin hallinto-oikeuteen tai markkinaoikeuteen.

5.2 Ulkomaiden lainsäädäntö ja muut ulkomailla käytetyt keinot

Ruotsi

Ruotsissa on voimassa laki auktorisoiduista patenttiasiamiehistä (lag om auktorisation av patentombud, 2010:1052). Laki sisältää säännöksiä muun muassa teollisoikeusasiamieslautakunnassa, auktorisoinnista, patenttiasiamiesten vaitiolovelvollisuudesta, tiedonantovelvollisuudesta, auktorisoinnin peruuttamisesta, kurinpidollisista toimista, muutoksenhausta, rikosoikeudellisesta vastuusta ja viranomaisista.

Ruotsin auktorisoiduista patenttiasiamiehistä annetun lain mukainen muutoksenhaku tapahtuu yleisiin hallinto-oikeuksiin.

Tanska

Tanskassa ei ole voimassa olevaa lakia auktorisoiduista teollisoikeusasiamiehistä.

Belgia

Belgiassa hakija merkitään akkreditoitujen patenttiasiamiesten luetteloon hänen läpäistyään akkreditointikokeen. Auktorisointi on voimassa toistaiseksi, mutta se voidaan poistaa, jos patenttiasiamies ei enää täytä hänelle laissa esitettyjä vaatimuksia, jos hänelle määrättäisiin seuraamuksia käytännesääntöjen rikkomisen vuoksi tai jos hän ei enää maksaisi vuosittaista jäsenmaksua.

Belgian lain mukaan päätöksistä, joilla patenttiasiamies poistetaan akkreditointiluettelosta, olisi valitettava hallinto-oikeuksiin. Kurinpidollisista seuraamuksista valitustie on kuitenkin siviilituomioistuimiin.

Kroatia

Kroatiassa on voimassa laki auktorisoiduista teollisoikeusasiamiehistä, jonka mukaan auktorisointi on voimassa toistaiseksi. Muutoksenhaku ko. lain nojalla säädelyissä asioissa tapahtuu markkinaoikeuteen, joka käsittelee kaupallisia ja teollisoikeudellisia asioita.

Tietoa muiden maiden käytännöistä ei ole saatavilla.

6 Lausuntopalautte

7 Säännöskohtaiset perustelut

6 §. *Auktorisoinnin hakemis- ja myöntämismenettely.* Pykälän 1. momentista poistettaisiin auktorisoinnin voimassaoloaikaa ja sen jatkamista koskevat säännökset. Muutoksella toteutettaisiin auktorisoinnin voimassaolo toistaiseksi säädösten voimassaoloa.

Muilta osin pykälä vastaisi voimassa olevan lain 6 §:ää.

Muutoksella toteutettaisiin auktorisoinnin voimassaolo toistaiseksi säädösten voimassaololla.

14 §. Auktorisoinnin poistaminen. Pykälän ensimmäisen momentin 2. kohta ilmoituksesta auktorisoinnin jatkamisesta poistettaisiin tarpeettomana, sillä auktorisointi olisi voimassa toistaiseksi. Samalla pykälän ensimmäisen momentin kohta 3 muuttuu kohdaksi 2. Lisäksi pykälästä poistetaan muut viittaukset auktorisointiin.

Muilta osin pykälä vastaa voimassa olevan lain 14 §:ää.

16 §. Auktorisoinnin peruuttaminen. Pykälään lisättäisiin kolmannen momentin jälkeen uusi neljäs ja viides momentti, jolloin pykälän tämänhetkinen neljäs momentti siirtyy kuudenneksi momentiksi.

Uudella neljännellä momentilla toteutettaisiin velvollisuus järjestää teollisoikeusasiamieslautakunnassa suullinen käsittely mikäli ollaan esittämässä auktorisointiluvan peruuttamista tai varoitusta auktorisoidulle teollisoikeusasiamiehelle.

Uudella viidennellä momentilla säädettäisiin sille, jota valvonta-asia koskee varattavasta mahdollisuudesta tulla kuulluksi suullisesti ennen valvonta-asian ratkaisua sekä tilaisuudesta kantelijalle lausua teollisoikeusasiamiehen antaman vastauksen johdosta. Momentissa säädettäisiin myös teollisoikeusasiamieslautakunnan velvollisuudesta selvittää asia riittävästi.

Muilta osin pykälä vastaisi voimassa olevan lain 16 §:ää.

Muutoksella huomioitaisiin Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen suulliseen oikeudenkäyntiin liittyvä ratkaisukäytäntö, joka Euroopan neuvoston jäsenvaltioiden tulee panna täytäntöön lain tasolla.

20 §. Muutoksenhaku. Pykälän ensimmäisen momentin ensimmäisestä virkkeestä poistetaan viittaukset auktorisoinnin jatkamiseen.

Pykälän viittaukset nykyaikaistetaan muuttamalla ensimmäisen momentin toisen virkkeen vanhentunut viittaus hallintolainkäyttölakiin viittaukseksi lakiin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa. Pykälän toisen momentin toisesta virkkeestä sekä pykälän kolmannen momentin ensimmäisestä virkkeestä muutettaisiin niin ikään viittaus hallintolainkäyttölakiin viittaukseksi lakiin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa.

Auktorisoitujen asiamiesten ammattieettiseen valvontaan liittyy alkuperäisen lain hallituksen esityksen mukaan keskeisesti seuraamusjärjestelmän käyttöönotto. Auktorisoinnin peruuttaminen on kurinpidollinen seuraamus, joka on vaikutuksiltaan huomautusta ja varoitusta vakavampi. Teollisoikeusasiamieslautakunnan on peruutettava auktorisointi, jos asiamies menettelee tehtävissään epärehellisesti tai on muulla tavalla tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta menetellyt tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisesti; on annettusta varoituksesta huolimatta toistuvasti rikkonut velvollisuuksiaan auktorisoituna asiamiehenä; tai ei enää täytä kelpoisuusvaatimuksia.

Pykälän kolmannen momentin viimeiseen lauseeseen ”markkinaoikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen”, lisätään loppuun lause ”vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan”. Näin toteutetaan pykälätasolla valittaminen

markkinaoikeuden päätöksistä korkeimpaan hallinto-oikeuteen varoituksen tai huomautuksen vuoksi tai mikäli auktorisointi on poistettu tai peruutettu valituslupaa edellyttäväksi.

Ehdotetaan säädettäväksi muutoksenhaku korkeimpaan hallinto-oikeuteen 15 §:ssä tai 16 §:ssä mainittujen varoituksen tai huomautuksen vuoksi tai 14 §:n auktorisoinnin poistamisen tai 16 §:n auktorisoinnin peruuttamisen vuoksi valituslupaa edellyttäväksi.

Pykälän kolmannen momentin viimeiseen lauseeseen ”markkinaoikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen”, lisätään loppuun lause ”vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan”. Näin toteutettaisiin pykälätasolla markkinaoikeuden päätöksistä valittaminen korkeimpaan hallinto-oikeuteen varoituksen tai huomautuksen vuoksi tai mikäli auktorisointi on poistettu tai peruutettu valituslupaa edellyttäväksi.

8 Lakia alemman asteinen sääntely

9 Voimaantulo

Lakimuutosten on tarkoitus tulla voimaan syksyllä 2026.

10 Toimeenpano ja seuranta

11 Suhde muihin esityksiin

11.1 Esityksen riippuvuus muista esityksistä

Ei tiedossa muita asiaan vaikuttavia esityksiä.

11.2 Suhde talousarvioesitykseen

Ei vaikutuksia talousarvioon.

12 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että teollisoikeusasiamieslautakunnan asettamista sanktioluonteisista seuraamuksista valittaminen markkinaoikeuskäsittelyn jälkeen korkeimpaan hallinto-oikeuteen säädetään korkeimman hallinto-oikeuden valituslupaa edellyttäväksi. Tällä hetkellä voimassa olevan sääntelyn mukaan näistä asioista voi valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen ilman valituslupaa.

Perusteina ehdotetulle muutokselle esitetään sääntelyn yhdenmukaistamista asianajajia ja luvan saaneita oikeusavustajia koskevan sääntelyn kanssa, joiden kohdalla sanktioluonteisista asioista valittaminen korkeimpaan hallinto-oikeuteen edellyttää valituslupaa; korkeimman hallinto-oikeuden lausuntoa, jossa korkein hallinto-oikeus katsoi, että työ- ja elinkeinoministeriön hallinnon alan lainsäädännön sisältämissä sanktioluonteisissa asioissa valittaminen korkeimpaan hallinto-oikeuteen tulisi säätää valitusluvanvaraiseksi; sekä korkeimman hallinto-oikeuden vakiintunutta roolia lähtökohtaisesti muutoksenhakutuomioistuimena.

Ehdotus valituslupanvaraisuudesta ei merkitse valituskieltoa, eikä siten rajoitusta asianosaisen oikeuteen hakea muutosta. Valituslupanvaraisessa asiassa valittaminen on edelleen mahdollista, mutta siihen tarvitaan lupa ylemmältä tuomioistuimelta. Koska kynnys saada asiansa korkeimman oikeusasteen käsittelyyn ehdotetun muutoksen myötä kuitenkin nousee siten, ettei kaikissa tapauksissa valitustie korkeimpaan hallinto-oikeuteen olisi mahdollinen, on hallituksen esitystä tältä osin syytä arvioida perustuslain 21 §:n, Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artiklan, 13 artiklan sekä kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 14 artiklan kannalta.

Perustuslain 21 §:ään mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa. Jokaisella on myös oikeus saada oikeuksiaan ja velvollisuuksiaan koskeva päätös tuomioistuimen tai muun riippumattoman lainkäyttöelimen päätettäväksi (1 mom.). Käsitteilyn julkisuus sekä oikeus tulla kuulluksi, saada perusteltu päätös ja hakea muutosta samoin kuin muut oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin ja hyvän hallinnon takeet turvataan lailla (2 mom.).

Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artikla takaa niin ikään jokaiselle oikeuden kohtuullisen ajan kuluessa oikeudenmukaiseen ja julkiseen oikeudenkäyntiin laillisesti perustetussa riippumattomassa ja puolueettomassa tuomioistuimessa silloin, kun päätetään hänen oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan tai häntä vastaan nostetusta rikossyytteestä.

Kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 14 artiklan mukaan jokaisella rikoksesta tuomitulla on oikeus muutoksenhakuun siten, että ylempi tuomioistuin tutkii tuomion. Vaikka teollisoikeusasiamieslautakunnan ja markkinaoikeuden päätökset varoituksen tai huomautuksen vuoksi tai mikäli auktorisointi on poistettu tai peruutettu eivät ole rikosasioita, ovat ne sanktioluonteisilta seuraamuksiltaan verrattavissa rikosoikeudellisiin asioihin.

Korkein hallinto-oikeus on ylin hallintotuomioistuin, joka ratkaisee viimeisenä asteena hallintopäätösten lainmukaisuuden. Valituslupa annetaan yleensä vain, jos asiassa on ennakkopäätösarvoa, ratkaisussa on ilmeinen virhe, tai on muu lakiin perustuva painava syy käsitellä asia. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että ylin tuomioistuin tekee ennakkoarvion siitä, tulisiko asia ottaa ylimmän tuomioistuimen käsittelyyn oikeuskäytännön yhtenäisyyden, ilmeisen virheen tai asian mahdollisen ennakkopäätösluontoisuuden vuoksi.

Valituslupan ensisijainen tarkoitus on siirtää korkeimman hallinto-oikeuden painopiste yksittäisten asioiden ratkaisemisesta oikeuskäytännön yhtenäisyyden ohjaamiseen. Korkein hallinto-oikeus keskittyy näin ollen asioihin, joilla on ennakkopäätösarvoa ja linjaa, miten uutta tai tulkinvaraista lakia tulisi soveltaa kaikissa Suomen hallintotuomioistuimissa.

Korkein hallinto-oikeus ei käsittele kahdessa tuomioistuinasteessa jo käsiteltyä asiaa, ellei siihen ole erityistä oikeudellista syytä. Esimerkiksi asianajajalla on oikeus valittaa valvonta-asiassa annetusta valvontalautakunnan päätöksestä Helsingin hovioikeuteen. Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) laajensi lupajärjestelmän kattamaan lähes kaikki asiaryhmät, jotta ylin hallintotuomioistuin voisi toimia mahdollisimman tarkoituksenmukaisella ja tehokkaalla tavalla ennakkopäätöstuomioistuimena. Taustalla vaikuttavat tavoitteet resurssien järkevästä kohdentamisesta ja oikeusprosessien joutuisuudesta.

Hallituksen esityksessä markkinaoikeuslaiksi (HE 124/2012) on todettu, etteivät perustuslain 21 §:n säännökset estä säätämästä lailla vähäisiä poikkeuksia niissä turvattuihin oikeuksiin, kunhan tällaiset poikkeukset eivät yksittäistapauksessa vaaranna yksilön oikeusturvaa. Myöskään perustuslakivaliokunta ei ole pitänyt valituslupajärjestelmää perustuslain 21 §:n

vastaisena. Valiokunta on kuitenkin huomauttanut sen olevan hallintolainkäytössä poikkeuksellinen järjestely ja tähdentänyt, että lupajärjestelmän laajentamiseen uusiin asiaryhmiin tulee suhtautua pidättyvästi. Ehdotukselle valituslupamenettelystä onkin aina esitettävä hyväksyttävät perusteet (PeVL 48/2010 vp).

Valituslupasäntelyllä on toisaalta valiokunnan mielestä ollut mahdollista vähentää asiaratkaisuun johtavia valituksia korkeimpaan hallinto-oikeuteen sellaisissa asiaryhmissä, joissa korkeinta hallinto-oikeutta edeltäviä muutoksenhakukeinoja voidaan pitää oikeusturvan kannalta riittävinä. Suhteellisuusperiaatteen kannalta merkitystä on muun muassa valituslupamenettelyn kohteeksi kulloinkin ehdotetun asian merkittävyydellä ja laadulla.

Edellä mainituilla perusteilla lakiehdotus voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

auktorisoiduista teollisoikeusasiamiehistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan auktorisoiduista teollisoikeusasiamiehistä annetun lain (22/2014) 14 §:n 1 momentin 2 kohta, jolloin 3 kohta siirtyy 2 kohdaksi,
muutetaan 6 §, 14 §:n 1 momentin 1 kohta ja 2 momentti, 16 § sekä 20 § seuraavasti:

6 §

Auktorisoinnin hakemis- ja myöntämismenettely

Jos hakija täyttää 5 §:ssä säädettyt kelpoisuusvaatimukset, teollisoikeusasiamieslautakunnan on myönnettävä auktorisointi.

Auktorisointia koskeva hakemus tehdään teollisoikeusasiamieslautakunnalle. Auktorisointia koskevaan hakemukseen on pyydettyessä liitettävä tarvittavat selvitykset siitä, että 5 §:n 1 momentissa tarkoitettut vaatimukset täyttyvät.

Auktorisoinnista annetaan todistus. Tarkempia säännöksiä todistuksen sisällöstä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

14 §

Auktorisoinnin poistaminen

Teollisoikeusasiamieslautakunnan on poistettava auktorisointi, jos asiamies:

- 1) pyytää kirjallisesti auktorisoinnin poistamista; tai
- 2) ei ole suorittanut 19 §:n 2 momentissa säädettyä valvontamaksua kohtuullisessa ajassa sen jälkeen, kun maksamatta jättämisestä on hänelle huomautettu.

Jos asiamiehen auktorisointi on poistettu 1 momentin 2 kohdan nojalla, auktorisointi voidaan palauttaa pyynnöstä edellyttäen, että hakija täyttää edelleen 5 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa säädettyt vaatimukset. Auktorisoinnin palauttaminen tämän pykälän 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa edellyttää lisäksi, että hakija on suorittanut eräänntyneet valvontamaksut kolmen vuoden kuluessa siitä, kun auktorisointi poistettiin.

16 §

Auktorisoinnin peruuttaminen

Teollisoikeusasiamieslautakunnan on peruutettava auktorisointi, jos asiamies:

- 1) menettelee 8 §:ssä tarkoitetuissa tehtävissään epärehellisesti tai on muulla tavalla tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta menetellyt tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisesti;
- 2) on annetusta varoituksesta huolimatta toistuvasti rikkonut velvollisuuksiaan auktorisoituna asiamiehenä; tai
- 3) ei enää täytä 5 §:ssä säädettyjä kelpoisuusvaatimuksia.

Jos 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu puute voidaan korjata, teollisoikeusasiamieslautakunnan on ennen auktorisoinnin peruuttamista koskevan päätöksen tekemistä asetettava asianomaiselle asiamiehelle määräaika korjata puute.

Auktorisoinnin peruuttamista koskevaa asiaa käsitellessään teollisoikeusasiamieslautakunta voi antaa auktorisoidulle asiamiehelle varoituksen tai huomautuksen, jos auktorisoinnin peruuttamisen edellytykset eivät täyty, mutta asiamiehen menettely on moitittavaa 15 §:n nojalla.

Esitys teollisoikeusasiamieslautakunnalle luvan peruuttamiseksi tai varoituksen antamiseksi voidaan kuitenkin tehdä vain, jos asiassa lautakunnassa on järjestetty suullinen käsittely. Teollisoikeusasiamieslautakunta voi muulloinkin järjestää suullisen käsittelyn. Teollisoikeusasiamies, jota valvonta-asia koskee, ja mahdollinen kantelija on kutsuttava suulliseen käsittelyyn.

Teollisoikeusasiamieslautakunnan on varattava sille, jota valvonta-asia koskee, tilaisuus tulla kuulluksi ennen asian ratkaisua. Teollisoikeusasiamiehen tulee antaa häneltä pyydyt tiedot ja selvitykset avoimesti ja totuudenmukaisesti. Teollisoikeusasiamieslautakunnan on varattava kantelijalle tilaisuus lausua teollisoikeusasiamiehen antaman vastauksen johdosta. Teollisoikeusasiamieslautakunnan on muutoinkin huolehdittava siitä, että asia tulee riittävästi selvitettyksi.

Jos auktorisointi on peruutettu 1 momentin nojalla, uusi auktorisointi voidaan myöntää kun hakija täyttää 5 §:ssä säädetyt kelpoisuusvaatimukset. Asiamiehelle, jonka auktorisointi on peruutettu 1 momentin 1 tai 2 kohdan nojalla, ei kuitenkaan voida myöntää uutta auktorisointia ennen kuin kolme vuotta on kulunut siitä, kun peruuttamista koskeva päätös sai lainvoiman.

20 §

Muutoksenhaku

Teollisoikeusasiamieslautakunnan tekemään päätökseen, jolla asiamiestutkintoon osallistuminen evätään, asiamiestutkinnon suorittaminen hylätään tai 6 §:n 2 momentissa tarkoitettu hakemus auktorisoinnin myöntämiseksi hylätään, saa vaatia oikaisua mainitulta lautakunnalta siten kuin hallintolain (434/2003) 7 a luvussa säädetään. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin laissa oikeudenkäynnistä hallinto-oikeudessa (808/2019) säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Patentti- ja rekisterihallituksen tekemään valvontamaksua koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua Patentti- ja rekisterihallitukselta siten kuin hallintolain 7 a luvussa säädetään. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen siten kuin laissa oikeudenkäynnistä hallinto-oikeudessa säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Sillä, jolle on 15 §:ssä tai 16 §:n 3. momentissa mainitusta syystä annettu varoitus tai huomautus, tai jonka auktorisointi on 14 § 1 momentin 2 kohdassa mainitusta syystä poistettu tai jonka auktorisointi 16 §:n 1 momentissa mainitusta syystä peruutettu, on oikeus valittaa päätöksestä markkinaoikeuteen siten kuin laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa säädetään. Markkinaoikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Helsingissä x.x.20xx

Pääministeri

Etunimi Sukunimi

..ministeri Etunimi Sukunimi

Laki

auktorisoiduista teollisoikeusasiamiehistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan auktorisoiduista teollisoikeusasiamiehistä annetun lain (22/2014) 14 §:n 1 momentin 2 kohta, jolloin 3 kohta siirrytään 2 kohdaksi,
muutetaan 6 §, 14 §:n 1 momentin 1 kohta ja 2 momentti, 16 § sekä 20 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 §

6 §

Auktorisoinnin hakemis- ja myöntämismenettely

Auktorisoinnin hakemis- ja myöntämismenettely

Jos hakija täyttää 5 §:ssä säädetyt kelpoisuusvaatimukset, teollisoikeusasiamieslautakunnan on myönnettävä auktorisointi. Auktorisointia myönnetään viideksi vuodeksi. Auktorisointia jatketaan viisi vuotta kerrallaan, jos hakija täyttää edelleen 5 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa säädetyt vaatimukset ja osoittaa auktorisoinnin voimassa ollessa toimineensa auktorisoidun asiamiehen tehtävissä.

Jos hakija täyttää 5 §:ssä säädetyt kelpoisuusvaatimukset, teollisoikeusasiamieslautakunnan on myönnettävä auktorisointi.

Auktorisointia koskeva hakemus tehdään teollisoikeusasiamieslautakunnalle. Auktorisointia koskevaan hakemukseen on pyydettyessä liitettävä tarvittavat selvitykset siitä, että 5 §:n 1 momentissa tarkoitetut vaatimukset täyttyvät. Auktorisoinnin jatkamista koskevassa ilmoituksessa on annettava selvitys siitä, että 5 §:n 1 momentissa tarkoitetut vaatimukset täyttyvät edelleen. Ilmoitus on toimitettava teollisoikeusasiamieslautakunnalle aikaisintaan kuusi ja viimeistään kolme kuukautta ennen kuin auktorisoinnin voimassaoloaika päättyy.

Auktorisointia koskeva hakemus tehdään teollisoikeusasiamieslautakunnalle. Auktorisointia koskevaan hakemukseen on pyydettyessä liitettävä tarvittavat selvitykset siitä, että 5 §:n 1 momentissa tarkoitetut vaatimukset täyttyvät.

Auktorisoinnista annetaan todistus. Tarkempia säännöksiä todistuksen sisällöstä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Auktorisoinnista annetaan todistus. Tarkempia säännöksiä todistuksen sisällöstä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

14 §

14 §

Auktorisoinnin poistaminen

Auktorisoinnin poistaminen

Teollisoikeusasiamieslautakunnan on poistettava auktorisointi, jos asiamies:

Teollisoikeusasiamieslautakunnan on poistettava auktorisointi, jos asiamies:

1) pyytää kirjallisesti auktorisoinnin poistamista;

2) *ei ole ilmoittanut auktorisoinnin jatkamisesta 6 §:n 2 momentin mukaisesti; tai*

3) ei ole suorittanut 19 §:n 2 momentissa säädettyä valvontamaksua kohtuullisessa ajassa sen jälkeen, kun maksamatta jättämisestä on hänelle huomautettu.

Jos asiamiehen auktorisointi on poistettu 1 momentin 2 *tai* 3 kohdan nojalla, auktorisointi voidaan palauttaa pyynnöstä edellyttäen, että hakija täyttää edelleen 5 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa säädetty vaatimukset. Auktorisoinnin palauttaminen tämän pykälän 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetussa tapauksessa edellyttää lisäksi, että *hakija toimii edelleen asiamiehen tehtävissä ja 3 kohdassa tarkoitetussa tapauksessa*, että hakija on suorittanut eräänntyneet valvontamaksut kolmen vuoden kuluessa siitä, kun auktorisointi poistettiin.

16 §

Auktorisoinnin peruuttaminen

Teollisoikeusasiamieslautakunnan on peruuttettava auktorisointi, jos asiamies:

1) menettelee 8 §:ssä tarkoitetuissa tehtävissään epärehellisesti tai on muulla tavalla tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta menetteltyt tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisesti;

2) on annetusta varoituksesta huolimatta toistuvasti rikkonut velvollisuuksiaan auktorisointuna asiamiehenä; tai

3) ei enää täytä 5 §:ssä säädettyjä kelpoisuusvaatimuksia.

Jos 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu puute voidaan korjata, teollisoikeusasiamieslautakunnan on ennen auktorisoinnin peruuttamista koskevan päätöksen tekemistä asetettava asianomaiselle asiamiehelle määräaika korjata puute.

Auktorisoinnin peruuttamista koskevaa asiaa käsitellessään teollisoikeusasiamieslautakunta voi antaa auktorisoidulle asiamiehelle varoituksen tai huomautuksen, jos auktorisoinnin peruuttamisen edellytykset eivät täyty, mutta asiamiehen menettely on moitittavaa 15 §:n nojalla.

1) pyytää kirjallisesti auktorisoinnin poistamista; *tai*

(kumotaan)

2) ei ole suorittanut 19 §:n 2 momentissa säädettyä valvontamaksua kohtuullisessa ajassa sen jälkeen, kun maksamatta jättämisestä on hänelle huomautettu.

Jos asiamiehen auktorisointi on poistettu 1 momentin 2 *kohdan* nojalla, auktorisointi voidaan palauttaa pyynnöstä edellyttäen, että hakija täyttää edelleen 5 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa säädetty vaatimukset. Auktorisoinnin palauttaminen tämän pykälän 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetussa tapauksessa edellyttää, että hakija on suorittanut eräänntyneet valvontamaksut kolmen vuoden kuluessa siitä, kun auktorisointi poistettiin.

16 §

Auktorisoinnin peruuttaminen

Teollisoikeusasiamieslautakunnan on peruuttettava auktorisointi, jos asiamies:

1) menettelee 8 §:ssä tarkoitetuissa tehtävissään epärehellisesti tai on muulla tavalla tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta menetteltyt tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisesti;

2) on annetusta varoituksesta huolimatta toistuvasti rikkonut velvollisuuksiaan auktorisointuna asiamiehenä; tai

3) ei enää täytä 5 §:ssä säädettyjä kelpoisuusvaatimuksia.

Jos 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu puute voidaan korjata, teollisoikeusasiamieslautakunnan on ennen auktorisoinnin peruuttamista koskevan päätöksen tekemistä asetettava asianomaiselle asiamiehelle määräaika korjata puute.

Auktorisoinnin peruuttamista koskevaa asiaa käsitellessään teollisoikeusasiamieslautakunta voi antaa auktorisoidulle asiamiehelle varoituksen tai huomautuksen, jos auktorisoinnin peruuttamisen edellytykset eivät täyty, mutta asiamiehen menettely on moitittavaa 15 §:n nojalla.

Esitys teollisoikeusasiamieslautakunnalle luvan peruuttamiseksi tai varoituksen

antamiseksi voidaan kuitenkin tehdä vain, jos asiassa lautakunnassa on järjestetty suullinen käsittely. Teollisoikeusasiamieslautakunta voi muulloinkin järjestää suullisen käsittelyn. Teollisoikeusasiamies, jota valvonta-asia koskee, ja mahdollinen kantelija on kutsuttava suulliseen käsittelyyn.

Teollisoikeusasiamieslautakunnan on varattava sille, jota valvonta-asia koskee, tilaisuus tulla kuulluksi ennen asian ratkaisua. Teollisoikeusasiamiehen tulee antaa häneltä pyydytty tiedot ja selvitykset avoimesti ja totuudenmukaisesti. Teollisoikeusasiamieslautakunnan on varattava kantelijalle tilaisuus lausua teollisoikeusasiamiehen antaman vastauksen johdosta. Teollisoikeusasiamieslautakunnan on muutoinkin huolehdittava siitä, että asia tulee riittävästi selvitettyksi.

Jos auktorisointi on peruutettu 1 momentin nojalla, uusi auktorisointi voidaan myöntää kun hakija täyttää 5 §:ssä säädettyt kelpoisuusvaatimukset. Asiamiehelle, jonka auktorisointi on peruutettu 1 momentin 1 tai 2 kohdan nojalla, ei kuitenkaan voida myöntää uutta auktorisointia ennen kuin kolme vuotta on kulunut siitä, kun peruuttamista koskeva päätös sai lainvoiman.

Jos auktorisointi on peruutettu 1 momentin nojalla, uusi auktorisointi voidaan myöntää kun hakija täyttää 5 §:ssä säädettyt kelpoisuusvaatimukset. Asiamiehelle, jonka auktorisointi on peruutettu 1 momentin 1 tai 2 kohdan nojalla, ei kuitenkaan voida myöntää uutta auktorisointia ennen kuin kolme vuotta on kulunut siitä, kun peruuttamista koskeva päätös sai lainvoiman.

20 §

Muutoksenhaku

Teollisoikeusasiamieslautakunnan tekemään päätökseen, jolla asiamiestutkintoon osallistuminen evätään, asiamiestutkinnon suorittaminen hylätään taikka 6 §:n 2 momentissa tarkoitettu hakemus auktorisoinnin myöntämiseksi tai ilmoitus auktorisoinnin jatkamisesta hylätään, saa vaatia oikaisua mainitulta lautakunnalta siten kuin hallintolain (434/2003) 7 a luvussa säädetään. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin *hallintolainkäyttölaiissa* (586/1996) säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Patentti- ja rekisterihallituksen tekemään valvontamaksua koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua Patentti- ja rekisterihallitukselta siten kuin hallintolain 7 a luvussa

20 §

Muutoksenhaku

Teollisoikeusasiamieslautakunnan tekemään päätökseen, jolla asiamiestutkintoon osallistuminen evätään, asiamiestutkinnon suorittaminen hylätään tai 6 §:n 2 momentissa tarkoitettu hakemus auktorisoinnin myöntämiseksi hylätään, saa vaatia oikaisua mainitulta lautakunnalta siten kuin hallintolain (434/2003) 7 a luvussa säädetään. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin *laissa oikeudenkäynnistä hallinto-oikeudessa* (808/2019) säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Patentti- ja rekisterihallituksen tekemään valvontamaksua koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua Patentti- ja rekisterihallitukselta siten kuin hallintolain 7 a luvussa

säädetään. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen siten kuin *hallintolainkäyttölaissa* säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Sillä, jolle on 15 §:ssä tai 16 §:n 3. momentissa mainitusta syystä annettu varoitus tai huomautus, tai jonka auktorisointi on 14 §:n 1 momentin 3 kohdassa mainitusta syystä poistettu taikka 16 §:n 1 momentissa mainitusta syystä peruutettu, on oikeus valittaa päätöksestä markkinaoikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Markkinaoikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

säädetään. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen siten kuin *laissa oikeudenkäynnistä hallinto-oikeudessa* säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen *vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.*

Sillä, jolle on 15 §:ssä tai 16 §:n 3. momentissa mainitusta syystä annettu varoitus tai huomautus, tai jonka auktorisointi on 14 § 1 momentin 2 kohdassa mainitusta syystä poistettu tai jonka auktorisointi on 16 §:n 1 momentissa mainitusta syystä peruutettu, on oikeus valittaa päätöksestä markkinaoikeuteen siten kuin *laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa* säädetään. Markkinaoikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen *vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.*

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta
20 _____ .